

Afdeling: Bestuur en Dienstverlening
Behandelaar: Meijboom, Bea
Telefoonnummer: **06 - 101 55 321**

Voorstelnr. <Neem dossiernr over uit lbabs>
Barneveld, 10 december 2020
Portefeuillehouder: D.J. Dorrestijn-Taal

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2030**

Gevraagde beslissing:

1. Akkoord te gaan met het Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2030 waarin concrete activiteiten benoemd worden ter uitvoering van de door de raad vastgestelde Visie Recreatie en Toerisme 2030.
2. Akkoord te gaan om voor de uitvoering hiervan in eerste instantie gebruik te maken van reeds aanwezige budgetten in de Programmabegroting.
3. Akkoord te gaan om de volgende drie projecten te concretiseren qua inhoud, planning en financiën: a) het Right to Challenge waarbij de sector en inwoners uitgedaagd worden om met extra toeristische activiteiten te komen; b) de aanleg van ruiterroutes volgens de Veluwe normen en c) het inventariseren en aanleggen van een Veluwe Ontvangstlocatie binnen de gemeentegrenzen.
4. Akkoord te gaan om het uitvoeringsprogramma en dit collegebesluit ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraad middels plaatsing op de lijst van inkomende en uitgaande stukken van de gemeenteraad.

1. Inleiding

Afgelopen jaar heeft de gemeente samen met stakeholders uit de toeristische en recreatieve sector de Visie Recreatie en Toerisme 2030 opgesteld. De gemeenteraad is in juli 2020 akkoord gegaan met deze visie. Naar aanleiding van de interactieve sessies is destijds ook al een begin gemaakt met een uitvoeringsprogramma waarin concrete activiteiten benoemd worden die bijdragen aan het realiseren van de ambities uit de visie. Aanvankelijk was het plan om de visie gelijktijdig met het uitvoeringsprogramma ter kennisname aan de raad aan te bieden. Nadat een eerste globaal concept van het uitvoeringsprogramma gereed was, brak de Coronacrisis uit. Omdat op dat moment niet duidelijk was hoe de toekomst eruit zou zien en hoe groot de impact van de Coronacrisis op de sector zou zijn, is er toen in overleg met het Toeristisch Platform voor gekozen om het opstellen van het uitvoeringsprogramma door te schuiven tot het najaar van 2020. Het uitvoeringsprogramma is inmiddels klaar. De planning is om in 2021 te starten met de uitvoering ervan, alhoewel er ook lopende acties in staan, die voortgezet zullen worden.

2. Beoogd effect

De toeristisch-recreatieve sector is ambitieus en wil zich de komende jaren verder ontwikkelen. Dit komt ten goede aan de sector zelf, maar door cross-overs biedt dit ook kansen voor andere sectoren in het buitengebied (met name de agrarische sector) en de centrumgebieden (MKB, horeca, detailhandel en cultuursector). Daarnaast draagt toerisme en recreatie bij aan een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat, waardoor bedrijven zich eerder vestigen in Barneveld en personen eerder voor Barneveld kiezen om te wonen en te werken. Landelijk groeit de sector sterk en is de sector van grote economische betekenis. Om als gemeente optimaal te profiteren van toerisme en recreatie, is samen met de sector een viertal ambities opgesteld die vastliggen in de Visie Recreatie en toerisme 2030. Deze ambities zijn gericht op:

- het maken van duidelijke keuzes in onze profilering en positionering. Vanuit onze eigen 'kracht' sluiten we aan bij regionale samenwerkingsverbanden binnen de Veluwe, FoodValley en de Regio Amersfoort om gezamenlijk meer toeristen te trekken en bestedingen te genereren (**Organisatie**);
- het versterken van de beleving van het toeristisch-recreatieve landschap en de gastbenadering versterken vanuit ons eigen DNA en bijbehorende verhalen (**Omgeving**);
- het kwalitatief (door)ontwikkelen en aanvullen van het bestaande aanbod en aanvullen met bijzondere en vernieuwende concepten. Daarnaast is aandacht voor de kwaliteit van minder vitale vakantieparken door het Programma Vitale Vakantieparken (**Logies aanbod**);
- het jaarrond beleefbaar maken van het aanbod. Dit doen we door het huidige aanbod (incl. evenementen) kwalitatief door te ontwikkelen en daarnaast passend aanbod toe te voegen (**Dagrecreatief aanbod**).

Deze vier beleidslijnen heeft de raad vastgesteld en dienen als leidraad van de toekomstige recreatieve en toeristische ontwikkelingen in Barneveld.

3. Argumenten

3.1 De activiteiten uit het uitvoeringsprogramma dragen bij aan de uitvoering van de door de raad vastgestelde Visie Recreatie en Toerisme 2030

Het uitvoeringsprogramma benoemt de actiepunten die nodig zijn om de ambities uit de visie te behalen. Tevens is een uitgebreider werkprogramma opgesteld, waarin alle acties en processtappen uit de interactieve sessies gebundeld zijn. Het werkprogramma dient als handvat en richting voor de inzet op het gebied van recreatie en toerisme de komende jaren, zowel voor de inzet van de gemeente als voor de inzet van de sector. Per actie staat aangegeven wie de trekker is: gemeente, ondernemers, Toeristisch Platform of de Stichting VisitBarneveld. Het werkprogramma is niet bedoeld als keurslijf, maar geeft een denkrichting voor de aanpak voor de komende jaren. Op basis van het werkprogramma is dit uitvoeringsprogramma opgesteld.

3.2 / 3.3 Het uitvoeringsprogramma is een overkoepelend document waarin activiteiten opgenomen zijn die op verschillende wijzen belegd zijn en die daardoor ook op een verschillende wijzen gefinancierd worden.

Er zijn:

- lopende projecten en activiteiten met een eigenstandige financieringsstructuur, zoals de activiteiten in het kader van Vitale Vakantieparken en de activiteiten van de evenementencoördinator. Hiervoor is al budget opgenomen in de gemeentebegroting;
- lopende activiteiten en extra activiteiten die betaald kunnen worden uit het reeds in de gemeentebegroting aanwezige budget voor Bevordering Toerisme van €20.000,-. Hieruit worden enerzijds vaste kosten betaald voor onderhoud van ruit- en menroutes en de subsidie voor de Stichting Wisent op de Veluwe. De helft van het budget (€10.000,- dus) is flexibel inzetbaar en kan ingezet worden voor jaarlijks wisselende activiteiten uit het uitvoeringsprogramma. Het gaat hierbij dus in totaal om 10 x €10.000,- = €100.000,- voor de jaren 2021 t/m 2030;
- activiteiten waarbij stakeholders in het veld de lead hebben en ook de kosten betalen, zoals het ontwikkelen van dagrecreatief aanbod dat bijdraagt aan het stimuleren van jaarrond toerisme en recreatie;
- grotere projecten waarvoor extra budget nodig is en waarvoor het voorstel is om deze met separate projectvoorstellen naar de gemeenteraad te doen. Het gaat hierbij vooralsnog om drie projecten:
 - 1) het Right to Challenge waarbij de sector en inwoners uitgedaagd worden om met extra toeristische activiteiten te komen;
 - 2) de aanleg van ruitroutes volgens de Veluwse normen en
 - 3) het inventariseren en aanleggen van een Veluwse Ontvangstlocatie binnen de gemeentegrenzen (o.a. inhuur projectleider).

4. Kanttekeningen

Dit uitvoeringsprogramma heeft de gemeente opgesteld samen met de stakeholders op het gebied van recreatie en toerisme. Om de actiepunten te realiseren is samenwerking noodzakelijk, zowel tussen de gemeente en de ondernemers, als tussen de ondernemers onderling. Maar ook is samenwerking van belang met andere gemeenten en regionale partijen, zoals provincie en de Veluwe-op-1. De actiepunten zijn besproken met het Toeristisch Platform en het bestuur van Go Barneveld. Er is een verdeling gemaakt wie voor welke acties aan de lat staat. Voor het realiseren van alle acties uit het uitvoeringsprogramma is het van belang dat ieder zijn rol pakt. De aan te stellen gemeentelijke coördinator voor Recreatie en Toerisme gaat bewaken dat alle acties bij de juiste partijen (zowel intern als extern) belegd worden.

In het uitvoeringsprogramma wordt gesproken over de nieuw te vormen Stichting VisitBarneveld. Deze stichting krijgt een belangrijke taak in de uitvoering van de acties uit het uitvoeringsprogramma, samen met het Toeristisch Platform Barneveld. Betreffende de vorming van deze nieuwe stichting komt een separaat voorstel richting het college en de gemeenteraad.

5. Financiën

Er zijn op dit moment geen kosten verbonden aan het akkoord gaan met de beslispunten uit dit collegevoorstel. In eerste instantie zullen de kosten die gepaard gaan met het uitvoeringsprogramma gedekt worden uit reeds in de programmabegroting opgenomen budgetten voor Bevordering Toerisme en voor Vitale Vakantieparken. Zie ook argument 3.2/3.3.

In het uitvoeringsprogramma staan een aantal grotere projecten waarvoor t.z.t. wel extra budget nodig zal zijn. Het voorstel is om hiervoor separate projectvoorstellen op te stellen en deze met een budgetverzoek naar de gemeenteraad te doen.

6. Uitvoering

Planning:

Zodra het college akkoord is, zal gestart worden met de uitvoering van het uitvoeringsprogramma.

Communicatie:

Zodra het college akkoord is, wordt de gemeenteraad geïnformeerd. Tevens gaat het uitvoeringsprogramma dan ter informatie naar het Toeristisch platform, het bestuur van Go Barneveld en de stakeholders die deelnamen aan de interactieve sessies.

Evaluatie/controle:

Het uitvoeringsprogramma wordt elke twee jaar geëvalueerd.

7. Bijlage

- Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2030

Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2030

December 2020

Inleiding

Eind 2019 en in de eerste helft van 2020 heeft de gemeente samen met stakeholders uit de toeristische en recreatieve sector de Visie Recreatie en Toerisme 2030 opgesteld. De gemeenteraad is in juli 2020 akkoord gegaan met deze visie. Naar aanleiding van de interactieve sessies is destijds ook al een begin gemaakt met het uitvoeringsprogramma waarin concrete activiteiten benoemd worden die bijdrage aan het realiseren van de ambities uit de visie. Aanvankelijk was het plan om de visie gelijktijdig met het uitvoeringsprogramma ter kennisname aan de raad aan te bieden. Nadat een eerste globaal concept van het uitvoeringsprogramma gereed was, brak de Coronacrisis uit. Omdat op dat moment niet duidelijk was hoe de toekomst eruit zou zien en hoe groot de impact van de Coronacrisis op de sector zou zijn, is er toen in overleg met het Toeristisch Platform voor gekozen om het opstellen van het Uitvoeringsprogramma door te schuiven tot het najaar van 2020. Het Uitvoeringsprogramma is nu klaar. De planning is om in 2021 te starten met de uitvoering, alhoewel er ook lopende acties in staan, die voortgezet zullen worden.

Visie Recreatie en Toerisme 2030

De toeristisch-recreatieve sector is ambitieus en wil zich komende jaren verder ontwikkelen. Het is niet enkel de sector zelf die dit ten goede komt. Door cross-overs biedt dit ook kansen voor andere sectoren in het buitengebied (met name de agrarische sector) en de centrumgebieden (MKB, horeca, detailhandel en cultuursector). Daarnaast draagt toerisme en recreatie bij aan een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat, waardoor bedrijven zich eerder vestigen in Barneveld en personen eerder voor Barneveld kiezen om te wonen en werken. Landelijk groeit de sector sterk en is de sector van grote economische betekenis. Om als gemeente optimaal te profiteren van toerisme en recreatie, is samen met de sector een viertal ambities opgesteld.

De vier beleidslijnen die door de raad zijn vastgesteld (juli 2020):

- **Organisatie:** we maken duidelijke keuzes in onze profilering en positionering. Vanuit onze eigen 'kracht' sluiten we aan bij regionale samenwerkingsverbanden binnen de Veluwe, FoodValley en de Regio Amersfoort om gezamenlijk meer toeristen te trekken en bestedingen te generen.
- **Omgeving:** we gaan de beleving van het toeristisch-recreatieve landschap en de gastbenadering versterken vanuit ons eigen DNA en bijbehorende verhalen.
- **Logies aanbod:** we willen het bestaande aanbod kwalitatief (door-)ontwikkelen en aanvullen met bijzondere en vernieuwende concepten. Daarnaast is aandacht voor de kwaliteit van minder vitale vakantieparken door het Programma Vitale Vakantieparken.
- **Dagrecreatief aanbod:** we zetten ons in om het aanbod meer jaarrond beleefbaar te maken. Dit doen we door het huidige aanbod (incl. evenementen) kwalitatief door te ontwikkelen en daarnaast passend aanbod toe te voegen.

De beleidslijnen dienen als leidraad van de toekomstige recreatieve en toeristische ontwikkelingen in Barneveld.

Uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma benoemt de actiepunten die nodig zijn om de ambities uit de visie te behalen. Tevens is een uitgebreider werkprogramma opgesteld, waarin alle acties en processtappen uit de interactieve sessies opgesteld zijn. Het werkprogramma dient als handvat en richting voor de inzet op het gebied van recreatie en toerisme de komende jaren, zowel voor de inzet van de gemeente als voor de inzet van de sector. Per actie staat aangegeven wie de trekker is: gemeente, ondernemers,

Toeristisch Platform of de stichting VisitBarneveld. Het werkprogramma is niet bedoeld als keurslijf, maar geeft een denkrichting voor de aanpak de komende jaren. Op basis van het werkprogramma is dit uitvoeringsprogramma opgesteld.

Waar gaan we op inzetten tot 2030?

Organisatie:

- We maken duidelijke keuzes in onze profilering en positionering en we zetten dit in bij de communicatie. Dit doen we o.a. door:
 - gebruik te maken van de verhaallijnen van VisitVeluwe en/of de authentieke kernwaarden van Barneveld zoals: landschap, mix van bossen en agrarische gronden, hard werken, ondernemerschap, vernieuwing en gastheerschap;
 - te zorgen voor een eenduidige en actuele informatie richting toerist, recreant en de eigen inwoners, o.a. via een betere onderlinge afstemming van toeristische websites;
 - het ontwikkelen van een merkboek om het “merk” Barneveld verder uit te rollen en (potentiële) ondernemers en inwoners te inspireren, informeren én activeren.
- We zorgen voor aansluiting op regionale samenwerkingsverbanden, maar wel vanuit eigen, onderscheidende kracht/kwaliteiten. Dit doen we o.a. door:
 - goede afstemming en samenwerking tussen Toeristisch Platform Barneveld, de Stichting VisitBarneveld en VisitVeluwe;
 - te zoeken naar de meest optimale positionering van Barneveld binnen de regionale promotie door VisitVeluwe.
- We versterken de samenwerking tussen ondernemers, o.a. door:
 - het in stand houden van de activiteiten rondom de opening en sluiting van het toeristische seizoen;
 - het organiseren van kennis- en inspiratiesessies voor toeristische ondernemers.
- We verknopen de aanwezige kwaliteiten in verrassende arrangementen binnen het gebied. Dit doen we o.a. door:
 - te zorgen voor een uitbreiding van de samenwerking rondom zakelijk toerisme, waarbij diverse partijen samenwerken, zoals de Midden Nederland Hallen, hotels, horeca en outdoor-ondernemers;
 - de sector en inwoners uit te dagen om via Right to Challenge te komen met extra toeristische activiteiten.
- We zorgen voor een nauw contact tussen de sector en de gemeente, o.a. door:
 - het aanstellen van een gemeentelijke coördinator voor toerisme en recreatie met als voornaamste taak het waarborgen van de voortgang en uitvoering van de visie en het uitvoeringsprogramma en het daarbij betrekken van interne en externe partijen;
 - het behoud van het Toeristisch Platform en het oprichten van de Stichting VisitBarneveld, waarin ondernemers uit de verschillende kernen zitting hebben.
- We monitoren de voortgang door:
 - elke twee jaar het Uitvoeringsprogramma te evalueren
 - elke drie – vijf jaar een economische monitor recreatie en toerisme uit te voeren (kwantitatieve monitoring).

Omgeving:

- We zetten in op een verbetering en uitbreiding van recreatieve routes. Hierbij houden we rekening met de recreatiezonering (waar de provincie trekker van is). We zetten o.a. in op:

- het zorgen dat de (basis)faciliteiten van de recreatieve routes op orde zijn, zoals opstapplaatsen, rustplekken, e.d.;
 - het (fysiek) aansluiten van bestaande wandel-, fiets- en ruiterspaden op netwerken in de regio;
 - het verkennen van mogelijkheden vooruitbreiding van avontuurlijke trails om de buitengebieden te ontdekken, bijvoorbeeld voor mountainbike en ruiters;
 - het realiseren van verbindende beleavingsroutes langs de diverse kernen, zoals de wandelrondjes Barneveld.
- Stroomlijnen van bezoekersstromen op de Veluwe in samenwerking met de provincie en de samenwerking Veluwe-op-1. Hierbij zetten we in op:
 - het inventariseren of een ontvangstlocatie binnen Barneveld haalbaar is binnen de kaders van Veluwe-op-1. Hierbij zal gekeken worden of aangehaakt kan worden bij de Regiodeal Veluwe om op deze manier gebruik te maken van cofinanciering;
 - waar mogelijk bij te dragen aan een zorgvuldig proces van recreatiezonering in Veluweverband.

Logies aanbod:

- We versterken het huidig aanbod waar nodig kwalitatief om daarmee o.a. het toeristische seizoen te verlengen. Dit doen we o.a. door:
 - het voortzetten van het programma Vitale Vakantieparken;
 - het organiseren van ondernemerscursussen passend bij actuele thema's zoals duurzaamheid, gastvrijheid, digitale vindbaarheid, etc.
- We scheppen de voorwaarden voor kleinschalig en bijzonder aanbod, o.a. door:
 - te kijken naar mogelijkheden voor recreatie en toerisme in het geval van vrijkomende agrarische bedrijven en erfgoed;
 - duidelijke speelruimte te creëren voor nieuwe initiatieven (bijvoorbeeld in de nog op te stellen visie verblijfsrecreatie), zoals slapen in een boomhut of een hooiberg.
- We streven naar een evenwichtige hotelmarkt.
 - Belangrijk hierbij is dat nieuwe initiatieven zorgen voor differentiatie van het aanbod en dat ze aansluiten bij de kwaliteiten van de gemeente (bijv. door vestiging in bijzondere, karakteristieke panden).
- We proberen een wildgroei van camperplaatsen te voorkomen door:
 - de lopende Pilot camperplaatsen te evalueren en op basis hiervan beleid op te stellen.

Dagrecreatief aanbod:

- Toeristisch seizoen (jaarrond) verlengen door passend recreatief aanbod toe te voegen.
 - Het is hierbij van belang dat rekening gehouden wordt met het DNA van Barneveld. Te denken valt aan (kleinschalige) kwaliteitsaanbieders zoals een extra outdoor en adventure aanbieder. Een mix van buiten- en all-weather aanbod is hierbij belangrijk.
 - Binnen de gemeente beleggen we dat nieuwe initiatieven vanuit de markt bij één aanspreekpunt binnenkomen van waaruit een eerste oordeelsvorming plaatsvindt. Zo nodig wordt de planologische inpasbaarheid nieuwe initiatieven onderzocht. Binnen de kaders van de Omgevingsvisie wordt ook vanuit economisch oogpunt gedacht.
- Er komt meer aandacht voor evenementen en horeca binnen de gemeente, o.a. door:
 - het inzetten op een aantal hoogstaande evenementen die Barneveld en de Veluwe op de kaart zetten en die zowel voor eigen inwoners als bezoekers aantrekkelijk zijn;

- het Inventariseren in behoeften, wensen en knelpunten voor het organiseren van winterevenementen;
 - het betrekken van horeca en waar mogelijk samenwerken. Te denken valt aan het opstellen van culinaire routes langs restaurants en/of (agrarische) bedrijven.
- Waar nodig verbeteren we het huidige aanbod kwalitatief, bijvoorbeeld door het organiseren van ondernemerscursussen.

Gemeente en ondernemers doen het samen!!

Dit uitvoeringsprogramma heeft de gemeente opgesteld samen met de stakeholders op het gebied van recreatie en toerisme. Om de actiepunten te realiseren is samenwerking noodzakelijk, zowel tussen de gemeente en de ondernemers, als tussen de ondernemers onderling. Maar ook is samenwerking van belang met andere gemeenten en regionale partijen, zoals provincie en de Veluweop-1. Een belangrijke taak hiervoor ligt bij de nieuwe te vormen stichting VisitBarneveld en het Toeristisch Platform. De actiepunten zijn besproken met het Toeristisch Platform en het bestuur van Go Barneveld. Er is een verdeling gemaakt wie voor welke acties aan de lat staat. De aan te stellen gemeentelijke coördinator voor Recreatie en Toerisme gaat bewaken dat alle acties bij de juiste partijen (zowel intern als extern) belegd worden.